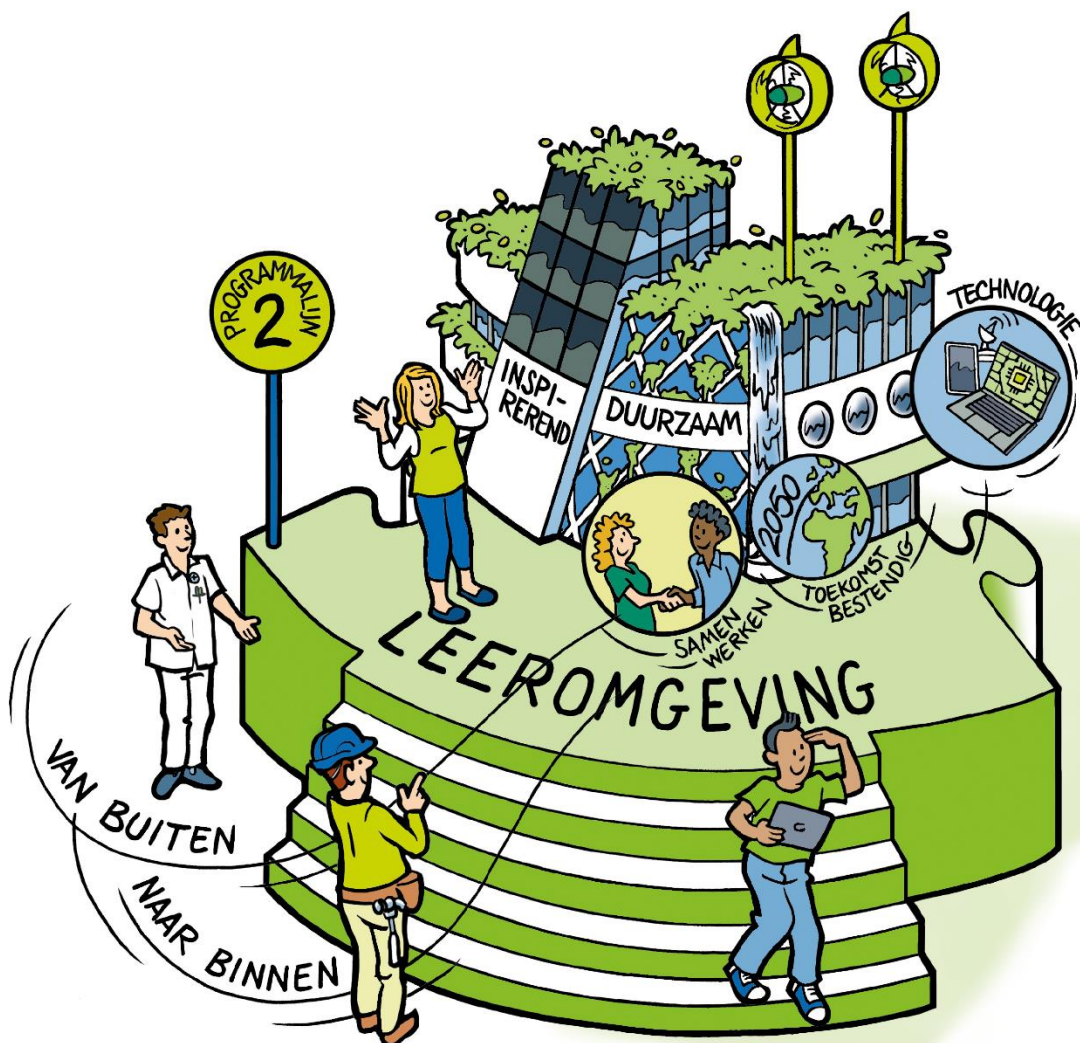

Gedragsregels SOML

Vastgesteld: 7 april 2022 door het CvB met instemming van de GMR, d.d. 29 maart 2022

1. Inleiding

Het fundament voor succesvol leren is “het creëren van een leeromgeving waarbij een uitnodigend schoolklimaat, veiligheid en verbinding centraal staat”, aldus ons meerjarenbeleidsplan Pluk en Verwonder. Een veilig gevoel is voorwaardelijk voor leren. Maar wat is veiligheid en wanneer voelt iemand zich veilig? Wat voor de een de waarheid is, is voor de ander onbelangrijk. Neem een fundamentele waarde als vrijheid van meningsuiting. Is die oeverloos of begrensd door de neus van de medemens?

Waarom gedragsregels?

Gedragsregels bevatten waarden en principes en vormen een richtlijn voor het handelen. Voor de onderwijsmedewerker vormen ze een richtlijn voor een wenselijke en professionele, pedagogische beroepshouding. Voor leerlingen vormen ze een richtlijn voor goed gedrag. Gedragsregels vormen een onderdeel van de burgerschapsvorming. Ze dragen bij aan een goede samenleving.

Wat willen we bereiken met de gedragsregels?

Het doel dat beoogd wordt met de gedragsregels, is een helder en beknopt kader voor gewenst gedrag dat als basis kan dienen voor een gesprek op de scholen over gewenst en ongewenst gedrag en over veiligheid¹. De regels vormen de basis voor het aanspreken op ongepast gedrag. Want dat wordt niet genegeerd. De gedragsregels zijn dan ook niet op zichzelf handhaafbaar. Ze zijn toepasbaar.

2. Gedragsregels op maat

De gedragsregels van SOML gelden voor alle leerlingen en medewerkers. De regels zijn niet in beton gegoten. Ze vormen een leidraad voor gedrag en een handreiking voor gesprekken op alle scholen. Die gesprekken hebben als doel draagvlak voor de regels te creëren. De gedragsregels moeten bekend zijn en daar waar ze niet duidelijk genoeg zijn, worden ze geconcretiseerd. Dat de scholen de gedragsregels nader invullen of aanvullen is niet meer dan logisch. Binnen SOML heeft elke school immers zijn eigen identiteit en een eigen context waar rekening mee kan worden gehouden. “Bevordering van de veiligheid vergt gerichte aandacht voor de normen en waarden in de schoolomgeving en gerichte aandacht voor het welzijn van de leerlingen en het onderwijzend personeel”, aldus het Convenant Veiligheid in en om School². Bij SOML dragen alle medewerkers bij aan het pedagogisch klimaat en daarmee ook aan de veiligheid.

Aan de school wordt dus gevraagd deze regels aan te vullen met eigen onderwerpen. Let daarbij op de ICT-gebruikers regels die in het gebruikersreglement staan. Deze gelden ook voor alle medewerkers en leerlingen en hoeven niet in de gedragsregels te worden opgenomen.

Hoe groter het draagvlak, hoe effectiever de regels. Vraag aan de leerlingen hoe de gedragsregels onder de aandacht kunnen worden gebracht. Ook de medezeggenschapsraad is betrokken. Ze stemmen in met de gedragsregels van de school. Verder is de wijze waarop de gedragsregels op de scholen besproken worden onderwerp van gesprek in het op te richten overleg over veiligheid³. Er is een relatie met burgerschapsvorming en het gesprek over de gedragsregels kan bij dit onderdeel van het curriculum betrokken worden. Tot dit nader vorm is gegeven kan van medewerkers en leerlingen op de scholen worden gevraagd het gesprek te voeren over de gedragsregels. Dat kan in het team en de mentorklas en ook als medewerkers onderling.

¹ <https://www.schoolveiligheid.nl/kennisbank/gedragsregels-in-het-onderwijs/>

² [Convenant Veiligheid in en om school VO-VSO-MBO, pag. 3](#)

3. Het gesprek over gedragsregels

Regels geven niet per definitie een veilig gevoel. Iemand ervaart veiligheid wanneer hij het gevoel heeft dat hij de risico's in zijn omgeving met redelijk vertrouwen het hoofd kan bieden. Dat kan zijn omdat er geen risico's bestaan. Maar het zal vaker voorkomen dat er wel risico's zijn, maar dat deze niet als wezenlijk bedreigend worden ervaren omdat iemand het gevoel heeft dat hij deze risico's zelf kan hanteren, of het gevoel heeft dat hij voldoende steun uit zijn omgeving zal krijgen⁴. Met andere woorden niet de regels, maar het vermogen te kunnen omgaan met risico's zijn bepalend voor het veilig gevoel.

Een veilige school is een school...⁵

... waar medewerkers voortdurend serieus aandacht besteden aan het realiseren van een veilig schoolklimaat én aan het voorkomen, herkennen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag.

... die kritisch naar zichzelf blijft kijken, en ervoor zorgt dat elk incident leidt tot verkleining van de kans op nieuw grensoverschrijdend gedrag.

Dit alles gebeurt in een cultuur waarin zowel leerlingen als medewerkers aan het denken worden gezet over hun houding en handelen en in een cultuur waarin iedereen hier open over kan praten.

Handvatten voor het gesprek

School en Veiligheid somt de volgende onderwerpen op waarover gedragsregels kunnen worden afgesproken:

- Taalgebruik
- Fysiek contact
- Kleding
- Gebruik mobiele telefoon / sociale media
- Buitenschoolse activiteiten
- Feestelijkheden
- Racisme, discriminatie
- Pesten
- Wapenbezit

⁴ Britse criminoloog Loader <https://hetccv.nl/onderwerpen/veiligheidsbeleving/wat-is-veiligheidsbeleving/>

⁵ <https://www.schoolenveiligheid.nl/thema/visie-sociale-veiligheid/#wat-is-sociale-veiligheid>

Gedragsregels SOML

De basis voor succesvol leren is kunnen werken in een omgeving waar je kunt zijn wie je bent en waar jij je veilig en gewaardeerd voelt. Maar wat jij veilig vindt, is misschien niet wat een ander veilig vindt. Daarover voeren wij het gesprek met elkaar. Zodat we een beter beeld krijgen van wat we samen van belang vinden. Er gelden echter samenlevingsregels voor iedereen die ons (jou, mij, ons allemaal) helpen zorgvuldig met elkaar om te gaan.

1. We tonen respect

Op deze school verwachten we van iedereen respect voor elkaar. Zo tonen medewerkers respect voor leerlingen en hun ouders / verzorgers, leerlingen en ouders / verzorgers voor elkaar en de medewerkers, enzovoort. Respectvol zijn betekent ook dat je de privacy van een ander eerbiedigt.

2. We komen afspraken na

Om respectvol met elkaar om te gaan, verwachten we dat iedereen zijn afspraken nakomt of tijdig overlegt wanneer dit niet mogelijk is. Dit geldt voor het maken van huiswerk door leerlingen, het nakijken van toetsen door leraren, het verschijnen op afspraken door ouders / verzorgers en medewerkers, het op tijd inleveren van zaken binnen de school, enzovoort.

3. We gaan netjes en voorzichtig om met het schoolterrein en eigendommen van anderen

We zijn elke dag met honderden mensen op het schoolterrein aanwezig. Daarom is het belangrijk dat we met elkaar dit terrein netjes houden en voorzichtig zijn met de eigendommen van anderen. We vernielen niets van anderen en gooien afval in de juiste afvalbak. En medewerkers ruimen hun lokaal en werkplek op en zorgen ervoor dat het school is.

4. We gaan zorgvuldig om met devices

De smartphone, laptop en andere devices hebben tal van prachtige mogelijkheden om in contact met elkaar te blijven, informatie te verzamelen en te delen met elkaar, foto's te maken, je agenda bij te houden, spelletjes te doen enzovoort. Dat betekent wel dat je er ook verkeerde dingen mee kunt doen, zoals pesten of iemand ongewild fotograferen, filmen of (geluids)opnames maken. Op deze school gaan we daarom zorgvuldig om met devices. De meeste afspraken liggen voor de hand als je vanuit respect voor de ander en jezelf denkt. Waarschijnlijk overbodig om te zeggen, maar misschien goed om toch te noemen: tijdens de les of in gesprekken wordt er niet gebeld of geappt, worden er niet ongevraagd foto's, filmpjes of geluidsopnames gemaakt en staat het geluid uit. Dat geldt voor iedereen. Natuurlijk mogen de devices worden gebruikt om bijvoorbeeld op afgesproken momenten informatie te verzamelen tijdens bepaalde lessen of om je agenda bij te houden.

We werken samen in de public cloud van SOML. Ook daar gelden de regels voor. Zo is het van belang dat je ervoor zorgt dat je hier veilig gebruik van maakt. Dat kan bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat er geen virussen op je devices komen en je wachtwoord voor jezelf te houden.

5. We zijn aanspreekbaar

Als iemand zich binnen de school niet aan de wet of onze samenlevingsregels houdt, dan mag iedereen hem of haar daar respectvol op aanspreken. We gaan ervan uit dat iedereen aanspreekbaar is en dat iedereen bereid is om zijn gedrag te veranderen als dat nodig is. Luistert iemand niet naar je? Dan kun je naar je mentor, de schoolleiding of de vertrouwenspersoon (contactgegevens vertrouwenspersonen toevoegen) stappen. Dan wordt het door die persoon opgepakt, niet genegeerd. Want alleen door aan te spreken op ongewenst gedrag wordt een veilige omgeving gecreëerd.